

Статус помічника судді місцевого загального суду у світлі положень нового Закону України «Про судоустрій і статус суддів»

Осика Ігор Миколайович,

кандидат юридичних наук, магістр міжнародного та порівняльного права (LL.M), доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та адміністративного права Харківського економіко-правового університету

Посаду помічника судді в загальних судах України було запроваджено відповідно до Закону України «Про судоустрій України» 2002 року. Фактично на рівні місцевих судів ця посада почала запроваджуватися з 2005 року. Необхідність введення інституту помічника судді в українських судах назріла в результаті проведення так званої «малої судової реформи» 2001 року, яка призвела до суттєвого збільшення навантаження на суди. Так, 16 березня 2005 року були проведені парламентські слухання на тему «Судово-правова реформа в Україні», однією з рекомендацій яких було «прийняття процедур, які дозволять уникнути перенавантаження суддів». Відповідно до статистики, наведеної під час слухань Головою Верховного Суду України, у 2005 році навантаження на суди у порівнянні з 1992 роком збільшилося в 38 разів. У період між 2000 і 2004 роками навантаження на суддів збільшилося у 2,5 рази. Якщо у 2000 році навантаження на одного суддю складало 50 справ на місяць, то у 2004 році це було 118 справ, а в деяких судах навіть 150 справ на одного суддю в місяць [10]. Про надмірну завантаженість суддів України та необхідність надання їм додаткової професійної підтримки, зокрема у пошуку нормативно-правових актів та підготовці справ до слухання, у ті роки йшлося і в оцінках закордонних експертів [5, с. 31; 6, с. 74–76]. Таким чином, основною метою запровадження посади помічника судді в українських судах було

розвантажити суддю від виконання рутинної технічної роботи під час підготовки та при розгляді судових справ.

Слід відзначити, що протягом майже п'яти років функціонування посади помічника судді в місцевих загальних судах помічники суддів зарекомендували себе як ефективні працівники апарату суду, здатні суттєво допомогти суддям в умовах зростаючого навантаження. Це стало можливим завдяки делегуванню суддями помічникам певних функцій, які не пов'язані з відправленням правосуддя і не впливають на прийняття судових рішень. Серед таких функцій: складання для судді проектів документів; підбір законодавства та судової практики, необхідних для розгляду суддею конкретної справи; ознайомлення учасників процесу з матеріалами судових справ; підготовка матеріалів для розгляду судової справи та контроль за виконанням відповідних документів тощо. Це дозволило значно покращити суддям продуктивність роботи. Можна сказати, що вирішити проблему збільшення обсягу роботи судді в останні роки вдалося завдяки введенню посади помічника судді.

Незважаючи на важливість роботи помічника судді та його незамінність для судді, його правовому статусу на законодавчому рівні не було приділено належної уваги. До липня 2010 року посада помічника судді лише згадувалася в законі про судоустрій, а правовий статус фактично було врегульовано на рівні Наказу Державної судової адміністрації України від 20 липня 2005 року № 86, що затверджував Типову посадову інструкцію помічника судді серед інших посад апарату суду [8]. Протягом багатьох років точилися дискусії з приводу судової реформи, в якій роль та місце помічника судді згадувалися лише у контексті необхідності надати судді право підбирати собі помічника. Інші аспекти діяльності помічника судді на державному рівні не досліджувалися і не порушувалися.

У наукових дослідженнях посаді помічника судді також не приділялося належної уваги. Помічники суддів розглядалися лише в контексті організаційного забезпечення суду, зокрема діяльності апарату суду. Питання ролі та функцій помічника судді в апараті суду розглядалися в працях

Д.М. Притики [14, с. 153–256], Р.О. Куйбіди [7, с. 195], С.Г. Штогуна [19, с. 114–115], В.І. Радченко [15, с. 136], В.Д. Бринцева [2], В.Е. Теліпко [17] та інших дослідників. Ретельний аналіз діяльності помічника судді місцевих загальних судів та його правового статусу було здійснено в рамках реалізації Проекту Європейського Союзу «Прозорість та ефективність функціонування судової системи України: компонент державної служби». Завдяки Проекту, крім суто аналітичної роботи, було проведено низку «круглих столів», під час яких обговорювалися питання удосконалення правового статусу помічника судді, зокрема набуття ним рис самостійного правового інституту, розглядалися шляхи перегляду обсягу функціональних обов'язків, запровадження стабільної правової професії – помічник судді, шляхи кар'єрного зростання для помічників суддів та багато інших питань [1]. У результаті в новому Законі України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 року з'явилася окрема стаття 151 «Помічник судді загального суду», яка частково врегулювала правовий статус помічника судді на законодавчому рівні і встановила право кожного судді суду загальної юрисдикції мати помічника, встановила кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посаду помічника судді і порядок їх добору та призначення на посаду, визначила підзвітність помічника судді та загальний порядок його кадрового і фінансового забезпечення [4].

Безперечно, введення до Закону «Про судоустрій і статус суддів» окремої статті про помічника судді є кроком уперед у визнанні та врегулюванні правового статусу помічника. Однак, на нашу думку, деяке коло питань залишається не вирішеним, тому над удосконаленням правового статусу помічника судді необхідно продовжувати працювати і далі. Крім цього, положення статті 151 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» також потребують додаткового тлумачення і нормативного врегулювання процедурних питань, таких як: порядок добору помічника судді, призначення та звільнення його з посади, підпорядкованість керівнику апарату суду, порядок проходження державної служби тощо. Більшість із цих питань має бути відображено у

Положенні про помічника судді, яке станом на листопад 2010 року Радою суддів України ще не затверджене. Дана стаття має на меті дослідити певні елементи правового статусу помічника судді відповідно до нового закону про судоустрій та запропонувати варіанти їхнього відображення у Положенні про помічника судді та інших нормативно-правових актах.

Так, кваліфікаційні вимоги до кандидата на посаду помічника судді, вказані в Положенні про помічника судді загального суду, потребують деяких роз'яснень. Кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посаду помічників суддів судів загальної юрисдикції встановлені частиною 2 статті 151 Закону «Про судоустрій і статус суддів». Відповідно до положень даної статті помічником судді може бути громадянин України, який має вищу юридичну освіту і вільно володіє державною мовою. Для помічників суддів Верховного Суду України встановлено додаткову вимогу – наявність стажу роботи в галузі права не менше трьох років. Тобто помічникам суддів місцевих, апеляційних і вищих спеціалізованих судів не обов'язково мати стаж роботи в галузі права. У зв'язку з цим положенням до кандидатів на посаду помічника судді висуваються дещо занижені вимоги, адже згідно з Типовою посадовою інструкцією помічника судді місцевого загального суду, затвердженою відповідним наказом Державної судової адміністрації України на підставі закону 2002 року, від помічника судді вимагається наявність двох років робочого стажу в судовій системі або трьох років у галузі права [8].

Наявність вищої юридичної освіти – ще одна вимога до кандидата на посаду помічника судді. Відповідно до статті 1 Закону України «Про вищу освіту» від 17 січня 2002 року № 2984-III [3] в Україні існують наступні освітні рівні: неповна вища освіта, базова вища освіта, повна вища освіта. Також встановлено такі освітньо-кваліфікаційні рівні: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр. При цьому освітньому рівню неповної вищої освіти відповідає освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, базової вищої освіти – бакалавра і повної вищої освіти – спеціаліста або магістра. Слід зауважити, що Закон «Про судоустрій і статус суддів» не визначає, який саме

освітньо-кваліфікаційний рівень повинен мати кандидат на посаду помічника судді. Тобто якщо трактувати Закон широко, то це може бути особа як із освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста, так і магістра.

Крім цього, варто звернути увагу на те, що у чинному законодавстві не висвітлено поняття «юридична освіта». Перелік спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, встановлюється Кабінетом Міністрів України. Зокрема, Постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 р. № 1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра» [11] та Постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 787 «Про затвердження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра» [13] передбачена така галузь, як «Право», до якої належать такі спеціальності: право (за галузями), правоохоронна діяльність (тільки для спеціалістів і магістрів) та правознавство (спеціальність, за якою здійснюється підготовка професіоналів за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста, магістра з присвоєнням кваліфікації вчителя або викладача вищого навчального закладу, за умови виконання психолого-педагогічної, методичної та практичної програми підготовки відповідно до галузевого стандарту педагогічної освіти). Таким чином, можна дійти висновку, що до юридичної освіти можуть належати всі три перелічені спеціальності. Оскільки закон про судоустрій і статус суддів не вказує, які саме спеціальності повинні мати помічники суддів, це положення має знайти своє відображення у Положенні про помічника судді. Тим більше, що такі вимоги вже конкретизовані у поки що чинній Типовій посадовій інструкції помічника судді місцевого загального суду, відповідно до якої на посаду помічника суду призначаються особи, які мають повну вищу освіту за спеціальністю «Правознавство» або «Правоохоронна діяльність» з освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра. Таким чином, вимоги до

кандидатів на посаду помічника судді відповідно до нового закону є менш суворими.

Однак, на нашу думку, наявність менш суворих вимог не можна вважати великою проблемою, оскільки на практиці, в умовах великої плинності кадрів в окремих регіонах, вимог щодо рівня освіти та досвіду роботи за фахом не завжди дотримувалися. Так, в окремих випадках на посаду помічника призначалися особи, які не мали досвіду роботи або мали неповну юридичну освіту та продовжували навчання заочно. До такої практики вдавалися у виняткових випадках, коли дійсно існували реальні проблеми з кадровим забезпеченням судів. Але незважаючи на це, помічники вдало виконували покладені на них обов'язки.

Свої особливості має процедура добору помічника судді, яка відрізняється від тієї, що існувала до прийняття нового закону про судоустрій. Якщо раніше добір помічника здійснювався за загальними правилами державної служби, то відповідно до частини 4 статті 151 нового закону суддя самостійно здійснює добір помічника і направляє подання керівникові апарату суду про призначення та звільнення з посади помічника. Добір кандидатів на посаду помічника судді здійснює безпосередньо сам суддя. Проведення конкурсу для помічників суддів не передбачено, тоді як добір співробітників апарату суду здійснюється на конкурсній основі.

Однак, згідно з ч. 3 ст. 151 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», на помічників суддів поширюється дія Закону України «Про державну службу». Тобто помічники суддів вважаються державними службовцями, що працюють у суді, однак не входять до апарату суду. Такий висновок можна зробити з системного аналізу частини 9 статті 149 Закону, в якій міститься перелік осіб, що входять до апарату суду, але у ньому немає помічника судді, і ч. 3 статті 151, в якій вказується, що помічники лише «прикріплюються для кадрового та фінансового обслуговування до апарату відповідного суду».

За своїм змістом такий спеціальний порядок добору і проходження державної служби, який встановлено для помічників суддів, передбачений

частиною 5 статті 15 Закону України «Про державну службу», відповідно до якої Президент України, Голова Верховної Ради України, члени Уряду України, глави місцевих державних адміністрацій мають право самостійно добирати та приймати осіб на посади своїх помічників згідно зі штатним розписом і категорією, що відповідає посаді (патронатна служба). Порядок перебування на державній службі таких осіб установлюється відповідними органами. Хоча судді і не згадуються в тексті даної статті, фактично порядок добору помічників та умови проходження служби за всіма ознаками відповідають умовам патронатної служби. У даному випадку виникає певна правова колізія між законом про державну службу та законом про судоустрій і статус суддів. З одного боку, закон про судоустрій і статус суддів передбачає саме патронатний порядок призначення на посаду та проходження служби, з другого – закон про державну службу не поширює на суддів право мати патронатну службу. У зв'язку з цим доцільно внести зміни або до закону про державну службу, або до закону про судоустрій і статус суддів, де надати суддям право мати помічників на умовах патронатної служби.

На нашу думку, при доборі помічника судді доцільно розділити функції судді та керівника апарату суду. Основним завданням судді є відправлення правосуддя. Рекомендації Ради Європи [16] та й українські концепції реформування судівництва [18] неодноразово наголошували на необхідності позбавлення суддів невластивих їм функцій. До речі, введення посади помічника судді і було одним з таких кроків. Однак при доборі помічника суддя має витрачати свій час на пошук та оцінку особи, яку він хоче мати своїм помічником. Ми погоджуємося з тим, що суддя може здійснювати оцінку наявності у особи тих знань і навичок, які, як він вважає, повинен мати його помічник. Суддя також може звертати увагу на особистісні та психологічні особливості особи, яка претендує на посаду помічника. Але не більше цього. Решту завдань, пов'язаних з добором помічника, має виконувати керівник апарату суду, який відповідно до частини 2 статті 149 закону про судоустрій

несе персональну відповідальність за належне організаційне забезпечення суду, суддів та судового процесу, а отже і за помічника судді. У зв'язку з цим керівник апарату має забезпечити пошук кандидатур на посаду помічника судді, перевірку їх відповідності вимогам, передбаченим законом про судоустрій та про державну службу (громадянство, освіта, судимість тощо) за тією ж процедурою, яка стосується співробітників апарату суду – державних службовців. Однак, замість проведення конкурсу як для державних службовців, кандидат на посаду помічника судді проходить співбесіду з суддею, який вирішує, чи підходить ця особа вимогам, встановленим суддею, чи ні. Суддя може і сам підібрати кандидатуру помічника, однак керівник апарату зобов'язаний перевірити відповідність формальним вимогам до державних службовців, адже за кадрове забезпечення, а відтак і за проходження державної служби в суді відповідає саме керівник апарату, який, до речі, і призначає помічника на посаду за поданням судді. Форма подання на призначення помічника судді має бути розроблена керівником апарату суду.

Крім цього, відповідно до закону про державну службу помічники мають проходити щорічну оцінку та атестацію і у цих питаннях вони мають бути підпорядковані керівнику апарату. Однак у питаннях, пов'язаних з підготовкою справ до розгляду, помічник підзвітний лише відповідному судді. Тому здійснювати оцінювання якості роботи помічника та виконання ним службових обов'язків має в першу чергу суддя. Організовувати щорічну оцінку і атестацію має керівник апарату. Задля економії часу судді для проведення щорічної оцінки або атестації керівнику апарату або Державній судовій адміністрації України доцільно розробити оціночну форму – опитувальник для суддів щодо виконання помічниками своїх обов'язків.

Оскільки для кадрового і фінансового забезпечення помічник судді прикріплюється до апарату суду, керівник апарату також впливає на фінансове та кадрове забезпечення помічника (йдеться про відпустки, премії, присвоєння рангу державного службовця тощо).

Ще одним проблемним питанням є вирішення долі помічника судді, який іде у відставку чи з інших причин залишає суд. Узагалі, якщо слідувати принципу патронатної служби, помічник може звільнятися разом із суддею, про що йдеться у п. 8 Порядку перебування на державній службі працівників патронатної служби членів Кабінету Міністрів України та голів місцевих державних адміністрацій [12]. Однак керівник апарату суду своїм рішенням може не звільняти помічника судді у такому випадку, а запропонувати йому іншу посаду в суді, звісно, за наявності вакансії.

Таким чином, незважаючи на законодавче закріплення посади помічника судді загального суду, низка аспектів діяльності помічника та його правового статусу залишаються невирішеними або дискусійними. На нашу думку, першочергово мають бути вирішені наступні питання у Положенні про помічника судді загального суду.

У цьому документі мають знайти відображення ті питання, яких немає в Законі, зокрема уточнені кваліфікаційні вимоги щодо освіти; уточнений та конкретизований перелік функціональних обов'язків; процедурний порядок добору; порядок проходження державної служби; підпорядкування та відносини з керівником апарату та головою суду, відносини з апаратом суду; кадрове оформлення помічника судді; порядок і підстави звільнення з посади, враховуючи той факт, що суддя сам безпосередньо здійснює добір помічника. На рівні Кабінету Міністрів необхідно визначити порядок оплати праці помічників суддів з урахуванням зміненого статусу та віднесення їхніх посад до певних категорій державної служби та рангів державних службовців.

Пропонуємо також не залишати поза увагою і можливий подальший законодавчий розвиток посади помічника судді з розширенням повноважень помічника судді, як це пропонувалося Проектом ЄС «Прозорість та ефективність функціонування судової системи України: компонент державної служби». Згідно з цими рекомендаціями інститут помічників суддів має знайти своє процесуальне закріплення, що випливає з тих функцій, які фактично

виконує помічник судді. На думку експертів Проекту помічник судді має стати процесуальною фігурою, має бути визначено його місце та роль у судовому процесі, встановлено обсяг його процесуальних прав та обов'язків, що сприятиме здійсненню правосуддя і ще більше позбавить суддів від виконання невластивих їм функцій [9].

Наприклад, доцільно продовжувати опрацювання питання щодо можливого надання помічнику судді у виняткових випадках таких прав: брати участь у розгляді судових справ, зокрема заміщати секретаря судового засідання, вести журнал та протокол судового засідання, оскільки для судді це найзручніший і найефективніший спосіб заміни секретаря судового засідання; підписувати непроцесуальні документи інформаційного та організаційного характеру, пов'язані з розглядом судових справ; зробити обов'язковими для фізичних та юридичних осіб запити та інші правомірні вимоги помічників суддів; видавати судові накази тощо. У зв'язку з цим необхідно встановити порядок відводу та самовідводу помічника судді, а також порядок вирішення заявленого відводу; визначити обмеження помічника судді бути представником в суді. Доцільно також повернутися до розгляду питання щодо надання певних переваг помічникам судді у конкурсі на зайняття суддівської посади, адже дійсно кваліфіковані та досвідчені помічники суддів об'єктивно є кращими кандидатами на зайняття посади судді.

Список використаних джерел:

1. *Бардаченко Л. Помічник судді: слуга двох господарів? // Правовий тиждень. – № 1–2 (179–180). – 12 січня 2010. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.legalweekly.com.ua/article/?uid=1678*
2. *Бринцев В.Д. Організаційне забезпечення діяльності судів на регіональному рівні: нормативна база, проблеми та шляхи їх вирішення. – К., 2003. – 400 с.*
3. *Закон України «Про вищу освіту» від 17 січня 2002 року № 2984-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 20. – Ст. 134.*

4. *Закон України «Про судоустрій і статус суддів» // Офіційний вісник України від 30.07.2010 – 2010 р., / № 55/1 /, стор. 7, стаття 1900, код акта 52172/2010.*
5. *Індекс судової реформи в Україні, Американська асоціація юристів, травень 2002. – 40 с. посилання на: J.K.R. Stanford-Smith, international expert within the TACIS Programme of Support to Commercial Courts System and to Court Administration of Ukraine (2003/077-091).*
6. *Індекс судової реформи в Україні, Американська асоціація юристів, грудень 2006 року. – 105 с.*
7. *Куйбіда Р.О. Реформування правосуддя в Україні: стан і перспективи: Монографія. – К.: Атіка, 2004. – 453 с.*
8. *Наказ Державної судової адміністрації України «Про затвердження Типових посадових інструкцій працівників апарату місцевого загального суду» № 86 від 20.07.2005 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1041.11781.0*
9. *Осика І. Статус помічника судді в судовій системі України // Інтернет – сторінка Проекту ЄС «Прозорість та ефективність функціонування судової системи України : компонент державної служби» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ujfp.org.ua/filearea/downloads/*
10. *Парламентські слухання про стан судово-правової реформи в Україні, 16 березня 2005 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rada.gov.ua/zakon/skl4/par_sl/sl160305.htm*
11. *Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 р. № 1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра» // Офіційний вісник України від 25.12.2006 – 2006 р., № 50, стор. 160, стаття 3333, код акту 38153/2006*
12. *Постанова Кабінету Міністрів України від 19 травня 1999 р. № 851 «Про затвердження Порядку перебування на державній службі працівників*

патронатної служби членів Кабінету Міністрів України та голів місцевих державних адміністрацій» // Офіційний вісник України від 04.06.1999 – 1999 р., № 20, стор. 277, код акту 7589/1999.

13. *Постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 787 «Про затвердження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра» // Офіційний вісник України від 13.09.2010 – 2010 р., № 67, стор. 26, стаття 2406, код акту 52638/2010.*
14. *Притика Д.М. Правові засади організації і діяльності органів господарської юрисдикції та шляхи їх удосконалення. – К.: Ін Юре, 2003. – С. 153 – 503 с.*
15. *Радченко В.І. Апарат суду: організація роботи в сучасних умовах, – М. 1998. – 234 с.*
16. *Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи державам – учасницям № R (86) 12 щодо здійснення заходів, спрямованих на запобігання та усунення перевантаженості судів // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://evolutio.info/index.php?option=com_content&task=view&id=214&Itemid=38*
17. *Теліпко В.Е. Закон України «Про судоустрій і статус суддів». Науково-практичний коментар / За ред. Молдована В.В. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 528 с.*
18. *Указ Президента України «Про Концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів № 361 від 10 травня 2006 року» // Офіційний вісник України від 24.05.2006 – 2006 р., № 19, стор. 23, стаття 1376, код акту 36232/2006.*
19. *Штогун С.Г. Організація діяльності місцевих загальних судів в Україні. Навчальний посібник. – Острог: Вид-во НаУ «Острозька академія», 2006. – 356 с.*

Осика І. Статус помічника судді місцевого загального суду у світлі положень нового Закону України «Про судоустрій та статус суддів»

У статті автор досліджує правовий статус помічника судді місцевого загального суду згідно з новим законом про судоустрій і статус суддів. Зокрема, досліджуються у комплексі з чинним законодавством кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посаду помічника судді, питання добору і призначення на посаду помічників суддів, відношення помічника судді з керівником і апаратом суду. Пропонуються напрями подальшого нормативно-правового врегулювання та розвитку правового статусу помічника судді в Україні.

Ключові слова: помічник судді, керівник апарату суду, кваліфікаційні вимоги, процедура добору та призначення на посаду, положення про помічника судді загального суду.

Осыка И. Статус помощника судьи местного общего суда в свете положений нового Закона Украины «О судоустройстве и статусе судей»

В статье автор исследует правовой статус помощника судьи местного общего суда в соответствии с новым законом о судоустройстве и статусе судей. В частности исследуются в комплексе с действующим законодательством квалификационные требования к кандидатам на должность помощника судьи, вопросы побора и назначения на должность помощников судей, отношения помощника судьи с руководителем и аппаратом суда. Предлагаются направления дальнейшего нормативно-правового урегулирования и развития правового статуса помощника судьи в Украине.

Ключевые слова: помощник судьи, руководитель аппарата суда, квалификационные требования, процедура отбора и назначения на должность, положение о помощнике судьи общего суда.

Osyka I. Status of a Judge Assistant of a Judge of local general court in the lights of the new Law of Ukraine «On Judicial System and Status of Judges»

The author researches in the paper legal status f a Judge Assistant of a Judge of local general court in accordance with the new law on judicial system and status of judges. In particular issues of qualification requirements to the candidates on the position of judge assistant, selection and appointment, communication with court administrator and court apparatus are investigated comprehensively with current legislation. The ways for the further normative and legal regulation as well as further development of the Judge Assistant's position in Ukrainian courts are suggested.

Key words: Judge Assistant, Court Administrator, qualification requirements, selection and appointment procedure, General Court Judge Assistant's Statute.